

Boxningens kung är King

I proffsboxningens värld är det inte boxarna som är de stora vinnarna. Och inte publiken. Utan managers, promotors, TV-bolag och kasinon. Magnus Nyström tittar bortom ringen i en bransch med många förlorare.

text/MAGNUS NYSTRÖM

När boxning är som bäst är det – åtminstone enligt de verkliga entusiasterna – den ultimata sporten.

Som boxare är du fullständigt utlämnad. Ingen kan hjälpa dig när du väl står där öga mot öga med din motståndare.

I vilket ögonblick som helst kan du bli knockad. Utslagen och förnedrad. Boxning är våldsamt, blodigt, brutalt och hänsynslöst, vilket är lockelsen för såväl utövare som publik. För samtidigt är det en sport som kräver stenhård träning, enormt mod, skicklighet och extrem målmedvetenhet.

Problemet är att boxning är lika brutalt och hänsynslöst även utanför ringen. Ingen hade dragit in mer pengar på boxning än Don King. Ingen har så många fiender.

Promotorn med den vilda frisuren är enligt kritiker en gangster som personifierar allt som är ruttet i branschen. Utan tvekan har han blåst boxare på pengar. Han har manövrerat ut konkurrenter med tveklaktiga metoder. Flera av "hans" boxare har gjort obegripliga avanceringar på rankinglistorna. Tim Witherspoon stämde King och efter en flera år lång rättstvist fick Witherspoon en miljon dollar. Han hade innan dess blivit bestulen på halva sitt gage av sin manager, Don Kings son Carl.

Just nu är det FBI som jagar Don King för skattebrott. Och Mike Tyson anklagar honom för att han har bedragit honom på miljonbelopp.

Något av det snällaste som sagts om Don King är:

"Om skitsnack vore poesi, då skulle Don King vara Shakespeare."

Senaste mötet mellan Evander Holyfield och Lennox Lewis slutade oavgjort trots att alla som har sett matchen mycket väl begriper att Lewis blev bestulen på segern. Enda vinnaren i Madison Square Garden den kvällen var Don King. Evander Holyfield är "hans" boxare. Inte Lennox Lewis. Hade engelsmannen vunnit hade King tappat kontrollen på tungviktsklassen.

De stora pengarna styr

Hur är det möjligt att en figur som King kan vara kung i boxningsbranschen?

Enkelt – pengar.

Säga vad man vill om Don King. Han är smart. Han kontrollerar boxare, som skriver kontrakt med honom för att det vet att han kan fixa stora matcher – pengar.

TV-bolagen slåss om att arrangera hans matcher eftersom han har de bästa boxarna – TV-bolagen vill tjäna pengar.

Den främsta skådeplatsen för de största matcherna är Las Vegas där stans kasinon slåss om att få arrangera de största galorna, som lockar dit de största spe-

larna som i sin tur ger – just det, pengar. Spelsugna besökare förlorar över 6 miljarder dollar i Las Vegas varje år. När det är boxning är det jackpot för stans kasinon.

Visst, titelmatcherna ger boxarna enorma lönecheckar.

Men när Oscar De La Hoya och Felix Trinidad nyligen gjorde upp om VM-titeln i weltervikt (Trinidad vann efter ännu ett tveksamt domslut) omsatte matchen 680 miljoner kronor. Lördagnattens returmatch mellan Evander Holyfield och Lennox Lewis kommer att toppa den summan och antligen blir det en världsmästare i tungviktsboxning.

Två världsmästare, tre organisationer

Detta är nästa märkliga fenomen i en märklig bransch.

Just nu finns det två världsmästare i tungviktsboxning: Evander Holyfield har WBA- och IBF-titeln, Lennox Lewis har WBC-titeln.

Tre konkurrerande organisationer förvandlar sporten till en snårig djungel perfekt för ljusskygga figurer.

Senaste skandalen såg dagens ljus förra veckan. Tidningen Miami Herald avslöjade flera läggmatcher. Tidningen har talat med flera boxare som hävdar att över 30 matcher under de senaste tolv åren har varit fixade. Tony Fullilangi, med ett förflutet som topprankad tungviktare, erkänner att han fejkade en knockout-förlust mot George Foreman i Texas 1988.

"Jag hatar att erkänna det, eftersom det skadar sporten. Men jag förlorade med flit. Jag var halvskadad, men fick 30 000 dollar för att ställa upp."

Boxarna som erkänt att de har tagit mutor hävdar att uppdragsgivarna är arrangörer som vill ha publikdragande matcher, men även promotors som vill få fram "sina" boxare i rampljuset. För närvarande

pågår flera utredningar om proffsboxning i USA.

Få lyckliga slut

Ingen sport har så många förlorare som boxning. Författaren Jack Newfield har skrivit: "...det finns väldigt få historier om boxare, som har ett lyckligt slut."

Mike Tysons kaotiska liv är välkänt. Han är inte ensam.

Förra tungviktaren Sonny Liston dog av en överdos. Tommy Morrison var okänd för sina kvinnoaffärer och smittades med hiv.

Oliver McCall, före detta världsmästare i tungviktsboxning, går sin tuffaste match mot knarket. Han rasade ihop fullständigt i samband med en match mot Lennox Lewis. McCall började gråta i ringen. Han slog inte ett enda slag på fyra minuter, innan domaren avbröt matchen.

Boxning är en farlig sport. Muhammed Ali drabbades av parkinsons sjukdom efter sin långa karriär. Han

Ingen har dragit in mer pengar på boxning än promotorn Don King. Ingen har så många fiender.

fick mycket stryk i ringen. Alis förlust mot Larry Holmes 1980 är en av de sorgligaste matcherna någonsin.

Vinnaren Larry Holmes satt på Alis hotelrum efter matchen, Ali låg i sängen oförmögen att röra sig, de höll varandras händer och en gråtande Liston bad oavbrutet om ursäkt. En sak till angående den matchen, promotorn hette Don King och han tjänade en miljon dollar.

Jimmy Garcia är en av flera boxare som har fått betala ett ohyggligt pris för drömmen att bli proffsboxare.

1995 gick Jimmy en match mot Gabriel Ruelas i Las Vegas. Två lättviktare som båda växt upp under svåra förhållanden, Jimmy i Colombia och Gabriel i Mexico, men som mot alla odds har lyckats ta sig till det lockande rampljuset i Las Vegas. Gabriel Ruelas var fullständigt överlägsen och bombarderade Jimmy Garcia med slag.

Domaren lät matchen fortsätta, eftersom Garcia inte ramlade omkull och åtminstone försökte slå tillbaka. I ena ringhörnan skrek Jimmy Garcias pappa på sin son: "...kom igen, fortsätt jobba..."

I elfte ronden fick den hjälplöse Garcia ytterligare några fruktansvärda slag och ringdomaren gick emellan. Då kollapsade Jimmy Garcia. Han hade fått en blodpropp i hjärnan och återfick aldrig medvetenhet. Tretton dagar senare dog han.

"Jag gjorde allt för att sluta fred med familjen Garcia. Jag trodde att det skulle bli väldigt svårt.", men de var fantastiska mot mig. Det dröjde länge innan Jimmys mamma sa någonting, hon stirrade bara på mina händer. Senare berättade hon att hon tittade på händerna som dödats hennes son. Men innan vi skildes gav hon mig en kram. Hon sa att varje gång hon skulle se mig i ringen skulle hon tänka på Jimmy och be för mig", berättar Gabriel Ruelas i boken "Dark Trade" av Donald McRae.